



President Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

Bestuursstaf

Locatie
Den Haag - Plein-
Kalvermarkt.
Kalvermarkt 32
's-Gravenhage

Postadres
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

Datum 10 februari 2023
Betreft Reactie concept kamerbrief Punten van aandacht bij het
Strategisch Vastgoedplan 2022 (SVP) Defensie

Onze referentie

BS2023003006

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Geachte heer Irrgang,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van uw kamerbrief ter ondersteuning van het debat over het strategisch vastgoedplan (SVP). Ik waardeer het dat u op deze manier bijdraagt aan een goed debat over dit onderwerp. Het doet mij deugd dat u net als ik voortgang ziet op alle aanbevelingen die u in het Verantwoordingsonderzoek 2021 heeft gedaan. Dat bevestigt onze inspanningen waarmee we invulling geven aan de organisatorische en financiële randvoorwaarden die noodzakelijk zijn voor de transformatie van ons vastgoed.

Ik ga graag in op de drie punten van aandacht, die u noemt:

1. Een integraal plan over welk vastgoed te behouden of af te stoten ontbreekt.

U constateert dat ik in mijn brief over het SVP (Kamerstuk 36124, nr. 12) geen integraal plan voor de gehele portefeuille heb opgenomen. Ik heb echter gekozen voor een andere integrale aanpak, omdat een 'blauwdruk aanpak' voor de komende jaren naar mijn inschatting niet werkbaar is. Ambtelijke verkenningen hebben geleid tot een vertrekpunt, gebaseerd op mijn meervoudige lange-termijn-doelstellingen en financiële kaderstelling. Deze financiële kaderstelling is gebaseerd op een rekenmodel, wat met hulp van een extern bureau gebouwd en gevalideerd is.

Onderlinge afhankelijkheden en externe ontwikkelingen vragen om een gefaseerde realisatie van dit ambtelijke vertrekpunt, waarbij we grote strategische stappen eerst zetten. Op het moment dat ik van plan ben een object op te pakken, communiceer ik dat via Kamerbrieven in een bestuurlijk voornemen. Voor het SVP 2022 heeft dit geleid tot zes projecten. Door deze combinatie van een gefaseerde aanpak met concrete plannen voor de eerstkomende jaren en meerjarige doelstellingen, kan ik bestuurlijk overleg, afspraken, uitkomsten van vergunningstrajecten en de stikstofopgave spiegelen aan mijn doelstellingen en aanpassingen aan mijn plan maken indien nodig. Via de geïntegreerde rapportage monitor ik de voortgang.

2. Capaciteitsproblemen bij RVB en derden zijn een risico voor uitvoering van het SVP.

Uw constatering dat wij voor de realisatie van het SVP afhankelijk zijn van de capaciteit van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en van derden, deel ik. Daarbij besef

ik net als u dat het RVB voor de werving van extra capaciteit afhankelijk is van de krappe arbeidsmarkt. Op dit moment onderzoek ik met het RVB mogelijke oplossingen, zoals het gebruik van standaardisatie, raamcontracten en arbeidsextensieve samenwerkingsvormen met de markt. Het RVB zet ook in op het intensiveren en optimaliseren van werving en het binden en boeien van medewerkers. Daarnaast is voor het slagen van de transformatie van de Defensieportefeuille de medewerking van andere centrale en decentrale overheden randvoorwaardelijk. U kunt hierbij denken aan stikstofruimte en vergunningen. Daarom voeren wij nauw overleg met die partijen.

3. Onderbouwing om eigendom van Defensievastgoed over te hevelen naar de beheerder, thans het RVB, ontbreekt.

Als laatste mist u een onderbouwing om ons vastgoed over te dragen naar het RVB. Deze overdracht is een aanbeveling uit het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Vastgoed. Defensie heeft vervolgens een variantenanalyse uitgevoerd waarin twee varianten, overdragen aan RVB of optimaliseren binnen Defensie, zijn onderzocht. Uit deze analyse bleek een gelijke score voor de verschillende varianten. Dit was geen aanleiding om af te wijken van de aanbeveling uit het IBO. De variantenanalyse maakte wel enkele aandachtspunten en voorwaarden duidelijk voor de variant overdracht naar het RVB, zoals budgettaire neutraliteit en beschikbaarheid van vastgoed. Op dit moment wordt uitgewerkt op welke manier de voorwaarden ingevuld kunnen worden. Na deze uitwerking besluit ik definitief over de overdracht.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

mr. drs. C.A. van der Maat

Bestuursstaf

Datum

10 februari 2023

Onze referentie

BS2023003006